

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/21/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4122210555
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4122210555.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Malíkovej a členiek senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Sone Vackovej, v spore žalobkyne: F. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXX/XX, Z., zastúpená: JUDr. Zuzana Bartová, advokátka so sídlom Farská 25, Nitra, proti žalovanej: F. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XXX, zastúpená: JUDr. Pavol Gráčik, advokát so sídlom Farská 40, Nitra, o zaplatenie 5.000 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti výroku II. uznesenia Okresného súdu Nitra (ďalej len „súd prvej inštancie“) zo dňa 19. januára 2023 pod č.k. 10C/69/2022-100 (ďalej len „rozhodnutie súdu prvej inštancie“), takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku II. **z r u š u j e** a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením konanie zastavil a žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ustanovenia § 166a ods. 1 písm. a), § 167e ods. 1, § 167f ods. 2 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii, § 161 ods. 1, § 256 ods. 1, § 257 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

1.1. Uviedol, že žalobkyňa žalobou doručenou na súd 19.10.2022 žiadala uložiť žalovanej povinnosť zaplatiť jej 5.000 eur s príslušenstvom. Svoj nárok odvodila od toho, že za ňu uhradila od 24.11.2020 do 26.07.2022 mesačné splátky úveru vyplývajúce zo zmluvy o poskytnutí úveru č. 156771 zo dňa 06.07.2010, ktorý bol poskytnutý z ČSOB a.s. vo výške 24.600 eur, ktorého dlžníkom je žalovaná, pretože na zabezpečenie toho úveru bolo zriadené záložné právo k jej bytu. Žalovaná namietala s tým, že syn žalobkyne sa jej zaviazal splácať tento úver a preto žalobu považovala za nemorálnu. Zároveň oznámila, že na jej majetok bol uznesením Okresného súdu Nitra zo dňa 01.04.2022 sp.zn. 30OdK/74/2022-22 vyhlásený konkurz a keďže si žalobkyňa do konkurzu pohľadávku neprihlásila je nevyhľaditeľná. Z uznesenia vyplýva, že na majetok žalovanej ako dlžníčky bol vyhlásený konkurz, za správcu bola ustanovená F. K. B., dlžníci žalovanej bolo vyzvaní, aby si prihlásili svoje pohľadávky do 45 dní od vyhlásenia konkurzu a žalovaná bola oddĺžená tak, že sa zbavila všetkých dlhov, ktoré môžu byť uspokojené iba v konkurze v rozsahu, v akom nebudú uspokojené v konkurze. Uznesenie bolo zverejnené v Obchodnom vestníku zo dňa 08.04.2022 č. 69/2022. V Obchodnom vestníku zo dňa 16.6.2022 č. 116/2022 bol uverejnený Oznám o zrušení konkurzu z dôvodu, že konkurzná podstata nepokryje náklady konkurzu.

1.2. Z obchodného vestníka mal súd prvej inštancie preukázané, že na majetok žalovanej bol vyhlásený konkurz uznesením Okresného súdu Nitra zo dňa 01.04.2022, ktoré bolo zverejnené v obchodnom vestníku dňa 08.04.2022 a žalobkyňa bola vyzvaná, aby si prihlásila svoju pohľadávku do 45 dní od jeho vyhlásenia. Keďže konkurz bol vyhlásený ešte pred podaním žaloby vo veci samej (žaloba bola podaná dňa 19.10.2022) a z charakteru žalobou uplatneného peňažného plnenia je zrejmé, že žalobkyňa si v tomto konaní uplatňuje pohľadávku, ktorá mohla byť uspokojená podľa § 166a ZKR iba v rámci tohto konkurzu, je procesnoprávnym následkom vyhlásenia tohto konkurzu podľa § 167f ods. 2 ZKR zastavenie tohto konania. Ani následné zrušenie konkurzu z dôvodu, že konkurzná podstata nepokryje

náklady konkurzu nemá vplyv na rozhodnutie súdu o zastavení konania. Z uvedených dôvodov konanie zastavil podľa § 167e ods.1 ZKR aj s poukazom na § 161 ods. 1 CSP.

1.3. Keďže týmto rozhodnutím sa konanie končí, podľa § 262 ods. 1 CSP rozhodol aj o nároku na náhradu trov konania. Ak dôjde k zastaveniu sporového konania, je povinnosťou súdu pri rozhodovaní o trovách konania vždy skúmať procesné zavinenie na zastavení konania na oboch procesných stranách, teda na strane žalobcu a aj na strane žalovaného. V danom prípade prišlo k zastaveniu konania z dôvodu vyhlásenia oddlžovacieho konkurzu na žalovanú pred podaním žaloby, keďže oddlžovací konkurz bol vyhlásený dňa 01.04.2022 (zverejnené v OV dňa 08.04.2022) a žaloba bola podaná na súd až dňa 19.10.2022. Pretože žalobkyňa podala žalobu proti žalovanej, hoci v tom čase už bol na ňu vyhlásený konkurz a preto bolo možné jej pohľadávku uspokojiť iba v konkurze, o čom sa mohla dozvedieť lustráciou z voľne dostupného Obchodného vestníka, je možné jej pričítať zavinenie na zastavení tohto konania a preto by mal súd podľa § 256 ods. 1 CSP priznať náhradu trov konania žalovanej. Výnimkou z uvedenej zásady zodpovednosti za zavinenie je ustanovenie § 257 CSP, ktorého použitie je odôvodnené tam, kde by prísna aplikácia ustanovenia § 256 ods. 1 CSP mohla viesť k nežiaducim tvrdom. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania, procesnej situácii, môžu sa týkať aj sociálnej situácie strán sporu a do úvahy treba brať aj okolnosti, ktoré viedli k súdnemu uplatneniu nároku a prihliadnúť i na postoj strán sporu v konaní. Súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že takéto dôvody tu sú a sú nimi negatívne majetkové pomery, zárobkové schopnosti a možnosti žalobkyne, ktoré boli zistené v súvislosti s rozhodovaním o jej návrhu na priznanie oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, ktoré jej bolo priznané. Žalobkyňa je starobná dôchodkyňa, do svojej starostlivosti má zverenieho maloletého vnuka, jej príjem predstavuje iba starobný dôchodok a výživné na vnuka a porovnaním príjmov a výdavkov súd zistil, že je na hranici životného minima, je rozvedená, pričom s výnimkou bytu, ktorý obýva a základných úspor v banke je nemajetná. Pretože priznanie náhrady trov konania by bolo voči žalobkyni neprimerane prísne, žalovanej z uvedených dôvodov náhradu trov konania podľa § 257 CSP nepriznal.

2. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná. Dôvodila ustanoveniami § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP, v napadnutej časti žiadala uznesenie súdu prvej inštancie zmeniť tak, že súd zaviazal žalobkyňu na náhradu trov konania v prospech žalovanej. S argumentáciou súdu nesúhlasila a mala za to, že situácia, v ktorej sa žalobkyňa nachádza, nepredstavuje dôvod, pre ktorý by nemala byť priznaná náhrada trov konania a to z dôvodu, že žalobkyňa uvedomujúc si svoju životnú situáciu napriek tomu podala žalobu na súd, s čím sú samozrejme spojené výdavky vo forme súdneho poplatku a trov konania. Žalobkyňa sa nemohla objektívne spoliehať na to, že by bola v konaní úspešná a teda že by bola práve jej priznaná náhrada trov konania. Svoj úspech v konaní teda nemohla žalobkyňa nijak predpokladať, o to viac keď si mohla a mala byť vedomá tej skutočnosti, že jej nárok je právne nevyhnutelný práve z dôvodu, že voči žalovanej sa viedlo konkurzné konanie, do ktorého si svoju pohľadávku neprihlásila aj napriek tomu, že túto povinnosť si splniť mala. Skončenie predmetného súdneho konania teda zavinila práve žalobkyňa svojím (ne)konaním, a práve z tohto dôvodu súd mal priznať nárok na náhradu trov konania protistrane.

2.1. Nesúhlasila s tým, aby osoby, ktoré sa nachádzajú v horšej životnej situácii ako protistrana, boli vždy oslobodené od povinnosti nahradiť trovy konania protistrany v prípadoch, keď túto povinnosť výslovne ukladá zákon. Súd síce priznal, že k zastaveniu konania došlo zavinením výlučne žalobkyňou, avšak následne pri aplikovaní ustanovenia § 257 CSP vychádzal len z pomerov na strane žalobkyne. V tomto smere postupoval jednostranne ignorujúc fakt, že zastavenie konania nijako nezapríčinila žalovaná, ale iba a výlučne žalobkyňa. Žalovaná z dôvodu podania (nedôvodnej) žaloby proti nej bola nútená vyhľadať právnu pomoc advokáta, ktorý ju v konaní zastupuje a za jeho služby je povinná uhradiť ním stanovenú odmenu. Výdavky spojené s odmenou advokáta by žalovaná nemala, keby žalobkyňa nepodala zjavne neopodstatnenú žalobu. Trovy právneho zastúpenia predstavujú nevyhnutné a účelne vynaložené náklady na obranu žalovanej proti nedôvodnej žalobe žalobkyni. Všeobecne platí, že zmyslom a účelom náhrady trov konania je poskytnúť úspešnej strane konania alebo strane, ktorej to priznáva zákon (v tomto prípade žalovanej), náhradu tých trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musela alebo bude musieť nepochybne zaplatiť, pričom by ich nemusela zaplatiť, ak by tu nebolo konanie pred všeobecným súdom. Žalobkyňa iniciovala začatie súdneho konania a preto si musela byť vedomá aj zodpovednosti za podanú žalobu a zobrať do úvahy aj procesnú zodpovednosť strany konania za výsledok konania, ktorý nachádza svoj odraz v rovine povinnosť nahradiť trovy konania.

2.2. Ona sama ani nezadala príčinu na podanie žaloby. Nepriaznivú sociálnu a ekonomickú situáciu žalobkyne môže súd prvej inštancie zohľadniť pri rozhodovaní o výške trov konania tým, že jej umožní splácať trovy konania v splátkach, táto ju však nezbavuje procesnej zodpovednosti za iniciovanie

konania podaním nedôvodnej žaloby. Namietala, že súd nepostupoval správne, keď pri rozhodovaní o trovách konania aplikoval ustanovenie § 257 CSP a vychádzal len z pomerov na strane žalobkyne. Pritom odignoroval tú skutočnosť, že zastavenie konania nijako nezapríčinila žalovaná, ale iba a výlučne žalobkyňa, a teda žalovanej mala byť v zmysle príslušných ustanovení CSP priznaná náhrada trov konania.

3. Žalobkyňa sa písomne vyjadrila k odvolaniu žalovanej proti výroku II napadnutého uznesenia a navrhla ho ako vecne správne potvrdiť, pretože sa stotožnila s jeho správnosťou. Podanou žalobou sa domáhala zaplata peňažného plnenia, ktoré pravidelne platí za, resp. namiesto žalovanej a robí tak z dôvodu, že jej byt zabezpečuje úver žalovanej, ktorá tento úver absolútne nespláca. Úver bol splácaný do doby, pokiaľ žalovaná žila v partnerskom zväzku so synom žalobkyne. Následne však úver splácať prestala, čo ani žalobkyni neoznámila. Preto v snahe predísť výkonu záložného práva predmetný úver splácala za žalovanú a spláca ho dodnes. Obe iniciované konania (uznesenie Okresného súdu Nitra, č.k.:16C/26/2017-39 zo dňa 27.11.2017 platobný rozkaz Okresného súdu Banská Bystrica, č.k.6Up/1758/2019 zo dňa 16.12.2019) boli skončené rozhodnutiami súdov zaväzujúcimi žalovanú na zaplata dlžných súm. Vymoženia dlžných súm na základe uvedených exekučných titulov sa domáhala aj v exekučných konaniach, avšak tieto boli bezúspešné z dôvodu, že žalovaná bola na materskej/rodičovskej dovolenke a oficiálne bola bez majetku a príjmu. Predmetné exekúcie boli z dôvodu vyhlásenia konkurzu na majetok žalobkyne zastavené a žalobkyňa bola povinná zaplatať náhradu výdavkov exekútorov v predmetných exekúciách.

3.1. Do konkurzu vyhláseného na majetok žalovanej si prihlásila pohľadávky, ktoré boli predmetom exekúcií. Konkurz však bol zrušený z dôvodu, že konkurzná podstata nepokryje náklady konkurzu. Je presvedčená, že jediným cieľom a úmyslom žalovanej bolo zbaviť sa záväzkov voči žalobkyni, pričom musela vedieť, že nebude schopná uspokojiť prihlásenú pohľadávku žalobkyne ako svojej veriteľky ani v minimálnom rozsahu v konkurze. Nemala inú možnosť, ako podať na súd žalobu o zaplata ďalších dlžných súm, ktoré neboli predmetom predchádzajúcich žalôb, a teda ani predmetom exekúcií, a ktoré neboli ani predmetom prihlášky do konkurzu. Na výzvy žalobkyne, aby začala splácať svoj záväzok, žalovaná nikdy nereagovala. Žalovaná v predchádzajúcich súdnych sporoch nebola nikdy právne zastúpená a vystupovala v nich samostatne. Aj v tomto konaní mohla vystupovať samostatne, prípadne využiť bezplatné právne služby Centra právnej pomoci. Udelenie splnomocnenia na jej zastupovanie právnym zástupcom bolo teda jej vlastným rozhodnutím.

3.2. Rovnako poukázala na skutočnosť, že je v predmetnom konaní oslobodená od platenia súdnych poplatkov, a to práve s ohľadom na nízke príjmy v spojení so skutočnosťou, že sama má v osobnej starostlivosti svojho maloletého vnuka. Žalovaná spôsobila, že jej záväzky voči žalobkyni, v celkovej výške istiny prevyšujúcej 10.000 eur sa stali zo strany žalobkyne nevykonateľnými. Je preto zarážajúce, že sa ešte domáha náhrady trov konania, resp. nerešpektuje rozhodnutie súdu, ktoré zohľadňuje a odzrkadľuje všetky okolnosti daného prípadu. Pokiaľ ide o pomery a situáciu na strane žalovanej - ide o 34 ročnú pracujúcu ženu, ktorá pracuje v zdravotníctve (G. Z.), má stabilizačný príspevok. V prípade potvrdenia správnosti napadnutého uznesenia by mala zaplatať svojmu právnemu zástupcovi sumu cca 400 eur (za predpokladu, že jej právny zástupca neaplikoval §13 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb). Porovnaním situácií a okolností na strane jednotlivých strán sporu je nutné dospieť k záveru, k akému vo výroku II. napadnutého uznesenia dospel aj súd prvej inštancie. V tejto súvislosti poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 5Cdo 67/2010, sp.zn. 6 M Cdo 5/2011.

4. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote, preskúmal napadnuté rozhodnutie, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku II. o trovách konania je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP zrušiť a vec súdu prvej inštancie v súlade s § 391 ods. 1 CSP vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa doručila súdu prvej inštancie dňa 19.10.2022 návrh na vydanie platobného rozkazu spolu so žiadosťou o oslobodenie od súdnych poplatkov. Dňa 26.10.2022 doručila súdu tlačivo pre dokladovanie pomerov. Uznesením zo dňa 03.11.2022 pod č.k. 10C/69/2022-63 žalobkyni priznal oslobodenie od súdnych poplatkov v celom rozsahu. Spolu s vyjadrením k žalobe doručila žalovaná aj upovedomenia o zastavení exekúcie zo dňa 12.04.2022 pod č.k. XXXEX XXX/XX a č.k. XXXEX XXX/XX a uznesenie Okresného súdu Nitra zo dňa 01.04.2022 pod č.k. 30OdK/74/2022-22, ktorým bol okrem iného vyhlásený konkurz, začaté hlavné insolvenčné konania a oddĺžený dlžník. V

Obchodnom vestníku č. 116/2022 bol dňa 16.06.2022 zverejnený oznam o zrušení konkurzu z dôvodu, že konkurzná podstata nepokryje náklady konkurzu. Následne súd prvej inštancie rozhodol napadnutým uznesením, tak, že konanie zastavil a druhým výrokom, ktorý je predmetom odvolacieho konania, rozhodol tak, že žalovaná nemá proti žalobkyni nárok na náhradu trov konania.

6. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

7 Podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

8. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

9. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

10. Podľa § 257 CSP, súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

11. Vo všeobecnosti platí, že náhradu trov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá sa skúma čo do právneho základu a čo do výšky priznaného nároku. Zásada úspechu vo veci (zásada zodpovednosti za výsledok sporu - § 255 CSP) je charakteristická pre sporové konania a uplatní sa tak, že neúspešná strana sporu je povinná nahradiť úspešnej strane sporu trovy konania, ktoré jej vznikli. Procesný úspech sa určuje vo vzťahu k predmetu sporu úspechom v spore, ktorý sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti a výroku, ktorým sa rozhodlo vo veci samej.

11.1. Zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie vyjadrená v ustanovení § 256 C. znamená, že trovy je povinná nahradiť tá zo strán, ktorá zavinila, že vznikli. X. procesné zavinenie sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska. Zásada zodpovednosti za zavinenie je inštitútom procesného práva, a preto rozhodujúcimi skutočnosťami na posúdenie tejto zodpovednosti sú tie, ktoré vznikli po začatí konania. Konanie bolo v prejednávanej veci zastavené z dôvodu, že došlo k vyhláseniu oddlžovacieho konkurzu na žalovanú a to ešte pred podaním predmetnej žaloby.

12. Najvyšší súd SR v svojom rozhodnutí sp.zn. 2MCdo 17/2009 zo dňa 28.01.2010 uviedol, že rozhodovanie v zmysle § 257 CSP prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj okolnostiach na strane strán sporu. Pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa treba prihliadať na osobné, majetkové, zárobné a iné pomery všetkých účastníkov konania, a tiež na okolnosti, ktoré viedli strany sporu k uplatneniu práva na súde a ich postoj v konaní. Uviedol tiež, že ustanovenie § 257 CSP nie je možné považovať za predpis, ktorý by zakladal jeho voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvôle), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, ku ktorým je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť.

12.1. Podobne Najvyšší súd SR v rozhodnutí zo dňa 29.11.2022 sp.zn. 7Cdo/85/2022 vyslovil, že súd o aplikácii § 257 CSP rozhoduje ex offo, pričom nemôže dospieť k vnútornému presvedčeniu o potrebe aplikovania § 257 CSP bez toho, aby strane, ktorá by inak trovy získala, tento svoj názor neoznámil ešte pred prijatím takéhoto rozhodnutia. Rovnako Ústavný súd v rozhodnutí zo dňa 06. 06. 2019 pod sp.zn. II. ÚS 113/2019 uznal, že je žiaduce, ak konajúci súd pred rozhodnutím o aplikácii § 257 CSP vytvorí pre strany konania priestor, aby mohli účinne uplatňovať námietky a argumenty „za a proti“ aplikácii predmetného ustanovenia, aj keď by to nezaložilo dôvod na vyslovenie porušenia práva na súdnu ochranu.

12.2. Zároveň Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí zo dňa 25.16.2020 pod sp.zn. 8Cdo/266/2019 vyjadril svoj názor, že ak súd má v úmysle použiť moderačné právo (§ 257 CSP) alebo ak ho niektorá zo strán navrhne, musí súd umožniť protistrane, aby sa k tomu vyjadrila (k zámeru aj k dôkazom). Nie je možné, aby súd dospel k vnútornému presvedčeniu, že je potrebné aplikovať ustanovenie § 257 CSP a strane, ktorá by inak trovy získala, to neoznámil a táto by sa to dozvedela až z rozhodnutia. Súd v prípade použitia ustanovenia § 257 CSP je povinný vytvoriť procesný priestor umožňujúci stranám sporu vyjadriť svoje stanovisko k prípadnému použitiu tohto ustanovenia. Strana má teda právo byť explicitne vyzvaná, aby včas k prípadnej aplikácii § 257 CSP vyjadrila svoje stanovisko. Existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa musí súd vo svojom rozhodnutí riadne a presvedčivo odôvodniť, pretože v opačnom prípade by mohlo ísť o postup, ktorý by mohol mať znaky svojvôle. Aj podľa ustálenej súdnej praxe (pozri bližšie napr. nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 119/03 či uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/67/2010) výnimočnosť použitia ustanovenia § 257, ako aj to, v čom súd videl, že išlo o prípad hodný osobitného zreteľa, musí byť náležite odôvodnené.

12.3. Rozhodnutie o trovách konania nemá byť výsledkom mechanického posudzovania zavinenia či úspechu v procese, ale celkovým zhodnotením okolností prípadu (Zo súdnej praxe 4/2021, IV. ÚS 480/2018).

13. Súd prvej inštancie o trovách konania rozhodoval s poukazom na ustanovenie § 256 ods. 1 CSP aplikujúc ustanovenie § 257 CSP z dôvodov zistených na strane žalobkyne. Žalobkyňa je zároveň v predmetnom konaní oslobodená od súdnych poplatkov. Súd prvej inštancie sa však vôbec nezaoberal možnosťou aplikácie ustanovenia § 257 CSP vo vzťahu k žalovanej, ktorá bola oddĺžená. Podľa oznamu v Obchodnom vestníku vydanom dňa 16.06.2022 nie je žalovaná vlastníkom žiadneho majetku. To však neznamená, že žalovaná v budúcnosti nemôže nadobudnúť majetok. Rovnako žalobkyňa uviedla, že žalovaná má pracovný pomer, čo odvolací súd zistil aj z lustrácie v Sociálnej poisťovni. Samotná skutočnosť, že žalovaná bola oddĺžená, má vplyv len voči pohľadávkam vzniknutým pred vyhlásením konkurzu.

13.1. V časti aplikácie ustanovenia § 257 CSP je vzhľadom k uvedenému rozhodnutie súdu prvej inštancie predčasné a nepreskúmateľné. Súd pri svojom rozhodovaní nepostupoval v súlade so zásadou proporcionality, pretože nezisťoval pomery na oboch stranách rovnako. Súd je totiž povinný, aj s poukazom na ustálenú prax prihliadať na zistené osobné, majetkové, zárobkové ako aj iné pomery všetkých účastníkov konania. Zároveň je potrebné zohľadniť aj individualitu tohto konania a prihliadnúť na okolnosti, ktoré žalobkyňu viedli k podaniu žaloby.

14. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. b), c) a § 391 ods. 1 CSP zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie zaoberať sa vecou v súlade s vyššie uvedeným právnym názorom odvolacieho súdu a zistiť pomery na oboch stranách sporu, preskúmať, či v prejednávanej veci existujú dôvody hodné osobitného zreteľa aj na strane žalovanej a následne bude jeho úlohou podľa všetkých zistení zhodnotiť, či je namieste aplikovať ustanovenie § 257 CSP. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP). Súd prvej inštancie rozhodne o náhrade trov odvolacieho konania v novom rozhodnutí vo veci (§ 396 ods. 3 CSP).

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).